

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240
pol leta . . . " 120
četrt leta . . . " 60
za mesec . . . " 10

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . " 200—
četrt leta . . . " 100—
za mesec . . . " 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Člasi se zaračunajo po
prostoru in sicer
za 55 mm
pavšalni franke
2 K

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se
vor dopisnica ali znakma. — Dopisi naj
Rokopisi se ne vračajo.

Kmečka manifestacija. — Kongres dobrovoljcev.

(Poročilo na drugi strani.)

Ustanovitev sovjetov v Italiji.

Berlin, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Iz Milana javljajo: Revolucijonarno gibanje se vedno bolj širi. Veste o sporazumu so neresnične. V Turinu, Aletandriji, Milanu, Genovi, Savoni, Spezziji, Livornu, Florenci, Rimu in Neaplu so se sestavili delavski sovjeti in se proglasili za edino oblast, ki sme ukazovati delavcem. V Rimu se nadaljuje nasilna okupacija tovarnen. Sovjetski odbor v Milanu je izdelal natančen načrt za nasilno socializacijo tovarniških obratov. Ob jednem je sklenil, naj se za eno povsod ustanovljati rdeče armade.

Curih, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Kosinski delavci so sklenili,

Velik potres v Italiji.

Curih, 8. sept. (Izvirno poročilo.) Iz Zgornje Italije prihajajo poročila o velikem potresu, ki je napravil veliko škodo. Uničil in poškodoval je cele pokrajine in zahteval mnogo človeških žrtev. Neki kraj s 17.000 prebivalci je popolnoma porušen. Ker so zveze pretrgane, so podrobnosti še o. nane.

da bodo čakali na sporazum med delavci in tovarnarji do 10. t. m. Ako se dočas ne doseže, bodo zasedli vse tovarne in z vsilo nadaljevali revolucionarno gibanje.

Curih, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Delavstvo svetovne tvrdke „Fiat“ v Turinu je zasedlo vse tovarne in se oborožilo s puškami, strojnimi kamni in zalogami municije. Ko jih je hotela policija razorožiti, je prišlo do krvavih spopadov, ki so končali z umikom policije. Tovarne pod delavskim vodstvom zopet obratujejo, vendar pa le v omejenem obsegu, ker se inženirji branijo sodelovati.

Rim, 8. sept. (Izvirno poročilo.) Iz dosedanjih poročil izhaja, da je potres občutno poškodoval kraje. Villa Colemandina, Castigliano, Vaglia, Camporgiano, Massa in Hula. Človeške žrtve se še ne dajo oceniti. Na mesta nesreče je pomoč že odposlana.

Hrvatski kmečki izgredi — posledica hujskanja.

LDU Zagreb, 8. sept. Deželna vlada v Zagrebu je takoj, ko so prišle prve vesti o vstaji zapeljanih seljakov, izdala v sporazumu z okrožnimi oblastmi naredbo, da se takoj ustavi vsako žigosanje in popisovanje govedine, in navodila glede nesmetnih in zlobnih vesti o odvajanju goveje živine in izvažanju v inozemstvo. Iz poročil vseh oblastev in zaslišanja večine aretirancev izhaja, da gre tu za direktno napeljevanje temnih elementov, ki so hodili od sela do sela, od občine do ob-

čine in razširjali lažne vesti ter pozivljali narod na odpor. Ogromna večina seljakov izjavlja, da je bila z direktnim terorjem prisiljena, pridružiti se upornikom. Zahvala gre taktičnemu in mirnemu nastopu občinskih uprav, da do sedaj nikjer ni došlo do večjih spopadov ter da je kmetstvo ljudstvo začelo razumevati, da je bilo zapeljano tako da vse kaže, da bo v kratkem vzpostavljen popolni mir. Da se zavaruje avtoriteta države, so došle na mesto že močne orožniške in vojaške edinice.

LLOYD GEORGE SE JE VRNIL V LONDON.

Pariz, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Lloyd George se je vrnil iz Švice v London.

GENERAL WRANGEL PROTI MIROVNIM POGAJANJEM.

Berlin, 8. sept. (Izvirno poročilo.) V Varšavi se mudi generalštabni šef armade generala Wrangla, Makarov. Imel je že ponovne razgovore s člani poljske vlade. Njegova glavna

naloga je, da organizira s podporo poljskih vojaških krogov novo rusko armado iz ujetih boljševikov in iz beloruskega prebivalstva. Makarov se nada, da bo sestavil na ta način novo armado 150 tisoč mož, ki bi mogla v zvezi z ostalo Wranglovo armado popolnoma preobrniti situacijo na Ruskem. Zato je predlagal Makarov v Wranglovo imenu, naj Poljaki pogajanja v Rigi ali prekinejo ali pa vsaj kolikor mogoče zavlečejo.

REVOLUCIJA V SREDNJI IN JUŽNI RUSIJI?

Berlin, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) „Tageblatt“ javlja iz Rige, da so dospele tja vesti o velikih protisovjetskih nemirih v okolici Moskve in celem južnem delu Rusije. Revolucijo v moskovski guberniji so zatrle sovjetske letske in kitajske čete, vstaja v južnih pokrajinah pa se nadaljuje in vedno bolj širi. Tudi pri Caricinu so zelo hudi boji. Vstasi so baje v stalni zvezi z generalom Wrangelom.

PROSLAVA OBLETNICE PREBITJA SOLUNSKO FRONTE.

LDU Beograd, 8. sept. V vsej državi se bo slavnostno obhajal 15. september, ko je naša vojska prebila solunsko fronto.

BOLEZEN DR. KOROŠČA.

LDU Maribor, 8. sept. Z ozirom na raznovrstne netočne in vznemirljive časnikarske vesti se javlja, da se dr. Korošec nahaja v tretjem tednu trebušnega legarja s popolnoma normalnim potekom. Stanje je prav zadovoljivo; temperatura pada že par dni; srce dobro.

KONEC ŠTRAJKA V TRSTU.

Curih, 8. sept. Zadnja iz Milana dospela poročila pravijo, da je štrajk v Trstu končan. Listi so baje že izšli. Delavsko gibanje v ostali Italiji pa se širi nevezdržno naprej.

ANGLEŠKI ŽURNALISTI V BEOGRADU.

LDU Beograd, 8. sept. Dopisnik lista „Times“ g. Calvert se je z grških boljšev vrnil v Beograd. Razen tega je došel v Beograd tudi dopisnik lista „Morning Post“ g. Leiper, ki je zadnji čas bival v Sloveniji.

NEMŠKA AVSTRIJA NA POTU BANKEROTA.

Dunaj, 7. septembra. (Izvirno poročilo.) Po zadnjem izkazu avstrijske državne banke je dne 31. avgusta cirkulnalo v državi okrog 20 milijard kron bankovcev, dočim je po izkazu od 31. januarja krožilo samo okrog 13,2 milijarde bankovcev. Množica bankovcev se pomnoži torej vsak mesec za okrog 1 milijardo kron v bankovcih. Na ta način drvi Avstrija nevezdržno v finančni propad.

GRŠKA SE PRIPRAVLJA NA VPAD ALBANCEV.

LDU Zagreb, 7. sept. „Jutarnji list“ poroča iz Beograda: Potniki javljajo, da koncentrirana grška vojska čete pri Argirokstru, ker domneva, da bodo Albanci, potolčeni od naših čet, poizkušali vdreti na grško ozemlje.

Naši legionarji.

Ob četrti obletnici ognjenega krsta jugoslovanskih dobrovoljskih legij v krvavih bitkah v Dobruddži so se zbrali v Ljubljani slovenski dobrovoljci, da izmenjajo medsebojno svoje misli o oni Jugoslaviji, ki so jo vsvarjali s svojo krvjo, in da se pogovore o potih in sredstvih, ki bi mogla iz današnje neurejene, skoro nesrečne domovine vstvariti res ono lepo državo, o kateri so sanjali in za katero so prelivali kri po ruskih poljanah in macedonskih gorah.

Kako drugače se sestajajo in si podajajo roke danes tovariši iz težkih, a velikih časov kakor so si predstavljali takrat v pomenkih v svojih taboriščih. Težko je kdo med njimi, ki ne bi čutil razočaranja, gneva. Ta ali oni obupuje, se morda celo vprašuje, se je li splašalo toliko žrtvovati... Včerajšnji kongres bratov v boju in delu pa je gotovo vse utrdil v veri, da se je izplačalo in da ni vzroka za obupavanje, kljub vsemu. Saj so videli, da je postala dobrovoljska zakletva trdna vez, ki veže za življenje, ki nalaga radevolno sprejete dolžnosti še daleč preko prvotne namembe. Z osvoboditvijo domovine, z ujedinenjem naroda je dovršena še le prva polovica dobrovoljske naloge. Vse drugo je treba še storiti.

Res, lahko bi bilo že storjeno. A naši državniki in drugi voditelji niso imeli dobrovoljske duše in dobrovoljske srca. V naši politiki je premalo dobrovoljske duha; velik čas je našel tako malo ljudi. In zato ti niso izpolnili, kar so osnovali dobrovoljci v zvezi s srbsko junaško armado. Naša državna zgradba je ostala nezgotovljena in ne nudi tega, kar bi mogla in morala.

Tu se odpira široko polje za nadaljno delo dobrovoljcev in nas vseh, ki smo z njimi enega duha. Moramo si ustvariti tako domovino, da bo omogočala delo in življenje vsem brez razlike; domovino, ki bo v polni meri poplačala dragocene žrtve ki so jih prili-

nesli njeni snovi. Osvoboditi moramo našo Jugoslavijo vsega, kar jo tišči k tlom in ovira pri razvoju, osvoboditi vseh notranjih in zunanjih sovražnikov. Poznamo ene in druge. Vidimo naše Primorje z Gorico, Trstom, Reko; Dalmacijo z Zadrom in Šibenikom; naše divne otoke, bisere kraljice Adrije. Vidimo in čutimo pa tudi neurejenost naših domaćih razmer, razjedajočo in morečo korupcijo, ki vedno bolj zastruplja vse naše življenje, v uradih, v pisarnah, na ulici in v privatnih sobanah.

In dobrovoljci še prav posebno čutijo nezmogljivost naših vlad. Žrtvovani so vse, življenje in imetje, da so vstvarili državo, a ti, ki jo vladajo in žive od nje, ne poznajo hvalečnosti. Obetali so dobrovoljcem to tu ono, ne izpolnijo ničesar. Ne dajo jim sveta obljubljenih zemljišč, vedno znova mešetarijo z agrarnim vprašanjem. Ne skrbijo za dobrovoljske invalide, vdove, sirote. Preveč imajo drugih skrbi, osebnih in stranknih.

Pred volitvami v konstituanto smo. Za dolgo vrsto let bomo odločali svojo usodo. Pravica in dolžnost dobrovoljcev je, da te prilike ne zamudijo, ampak da storijo vse, da si bomo oblikovali našo državno zgradbo na način, ki bo odgovarjal idealom dobrovoljcev in drugih poštenjakov.

V vseh strankah so zastopani dobrovoljci. Včerajšnja manifestacija je pokazala, da pa so vsejedno enega duha. Vsaka skupina naj razlirja dobrovoljski duh v svoji stranki, naj zahteva, da uravnava svojo taktiko v smislu dobrovoljskih zahtev. Ako bi se pa izkazalo to za nemogoče ali brezplodno, ne more dobrovoljcem ničče zameriti, ako nastopijo samostojno, izven današnjih strank.

V obeh slučajih pa lahko računamo na zvesto in vztrajno pomoč in podporo vseh, hvala bogu še zelo številnih pravih in nesebičnih Jugoslovancev, zlasti pa naše mladino vseh slojev.

ITALIJANSKA TOLAŽBA.

Dunaj, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Agenzia Stefani poroča iz Drača o velikem porazu jugoslovanske vojske v Albaniji. Poročilo pravi, da so Albanci Jugoslovane zapodili v beg in da so ujeli 1200 mož, vpletili pa 20 topov in 35 mitraljez. Razmere da so v jugoslovanski vojski slabe. Slovenci in Hrvati dezertirajo v velikem številu. (Da poročilo popolnoma nasprotuje resnici, ni treba pripominjati. Uredn.)

STAVKA GLEDALIŠKIH NAMEŠČENCEV.

Dunaj, 7. sept. (Izvirno poročilo.) Stavka gledaliških nameščencev, ki se je pričela včeraj na 4 dumaških gledališčih se nadaljuje. Stavkuloči zahtevajo kot najmanjšo gažo 30.000 K. Danes se je vršilo zborovanje stavkuločih, ki so grozili, da se stav-

ka razširi tudi na ostala gledališča, ako se zahtevam ne urodi.

SPOR MED ZAGREBSKIMI KOMUNISTI.

Zagreb, 7. sept. (Izvirno poročilo.) Včeraj sta dospela semkaj komunistična voditelja dr. Simo Marković in Filip Filipović, ki bosta vodila poročanja radi izročitve komunističnih blagin med obema komunističnima frakcijama. Kakor kaže, pride v tej zadevi do sporazuma.

BORZA.

Curih, 8. septembra (Izvirno poročilo.) Berlin 11.40, New York 609, London 21, Pariz 41, Milan 26.20, Praga 9.50, Beograd 22.50, Zagreb 5.60, Budimpešta 2.25, Dunaj 2.40, žigosane avstrijske krone 2.40. (Borze v Zagrebu, Pragi in na Dunaju so bile včeraj zaprte.)

M. Zévaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.
(Dalje.)

Razjahal je, približal se ljubki orikazni ter jo pozdravil obširno. kakor je bila njegova navada.

Izprva se je zdelo, da blaznica ne vidi Capestanga. Njene globokosinje oči so želino merile obzore in niena usta so mrmrala besede, ki jih Capestang ni razločil. Tedaj pa je zagledala viteza in se nasmehnila.

»Madame,« je izpregovoril Capestang, »ko mi je bila čast, govoriti z vami na tem kraju, ste mi veleli: 22. avgusta, ob solnčnem zahodu... Evo me!«

»22. avgusta!« je začela nbežna žena. »Kie sem slišala te besede? Kdo jih je izrekel? Karel, moj dragi Karel, mari si ti govoril za tistimi vrati?«

Capestang je poslušal z dušo in telesom. Violetta je premolknila. Videlo se je, s kolikšnim trudom izkusa zdržati svoji malodane ugasi pomini.

»Da,« je povzela blaznica. »Karel govori! In zdaj — čutil — drug

klas, ki pravi: 'Voivoda Angoulémski, čas delanja je prišel!«

»Voivoda Angoulémski!«
»Karel odgovarja! Pravi jim... kaj pravi?... 22. avgusta... da, slišala sem to besedo... hiša na bregu reke... moj dvorec!«

»Angoulémski dvorec!« je dehnil vitez, ves zasopel od razburjenja.

»In potem... besede, katerih se moraš dotekniti s prstom... oh, spominam se!... Je charme... charme... tout!«

»Je charme tout!« se je zablislilo v vitezovi glavi. »Sloveče geslo Marije Touchetove, ki je vrezano v bron na vratih Angoulémskega dvorca! Ah, zdaj rešim očeta, kakor sem rešil hčer!«

Blazna dama pa je stopila k vitezu in ga prišla za roko.

»Ugajate mi,« je rekla smehljaje. »Ali hočete, da vam povem srečo? Pokažite mi roko... Joj, kaj vidim! Nevarnosti, kri in sovražnike kroginkrog vas! Bežite, sinček moj, bežite! Varujte se! Zajažite konja in bežite čez hribe in doline, dokler ne

*) »Jaz očarujem vse!« — Deviza Marije Touchetove, ljubice kralja Karla IX.: otrok te ljubezni je bil Karel, voivoda Angoulémski.

leži tisoč milj med vami in vašimi zalezovalci!«

Izpuštila je vitezovo dlan ter zbežala proti hiši. Na pragu se je obrnila, iztegnila roke in ponovila: »Bežite! Ze lutri bo prepozno!«

To reki je izginila. Capestang se je komaj osvestil. Nato je zajaahal Bliska ter se v kalopu vrnil v Pariz. Črna noč je bila. ko je dospel v gostilno mojstra Lureana. Zamudil se je le toliko, da je pognal konja v hlev, potem pa je odšel v največji naglici, spremljan po Cogolinu, ki se je bil oborožil z dvema bodalom in pištolo.

Ko je prišel do Angoulémskega dvorca, je bila ura enaist. Cogolin se je postavil kot mrtva straža na vogal nabrežja. Dvorčeve pročelje je bilo tiho, temno in žalostno. Capestang je pristopil k vratom: nih težko trkalo je predstavljalo leva, ki je držal v zobeh ploščo s poluzarjavim napisom: »Je charme tout.« Namesto da bi vzdignil tokalo, je začel vitez po vrsti pritiskati na besede, ki so tvorile geslo Gizele babilice.

Z »Je« se je trudil zaman; komaj pa je pritisnil palec na »charme«, je začutil, kako se vdala bron in skrinjelo vzmeti v skritem mehanizmu.

Vrata so se odprla in Capestang je planil čez prag.

Se tisti hip se mu je storilo čudno: nehoti je položil roko na rapir ter ga napol izdrl iz nožnice. Vrata so se zaprla in nim sama od sebe, in slutnja ga je navdala, kakor da jih živ ne prestopi več. Kroginkrog je bila gosta tema in globoko, tiurno molčanje.

Le pomalem so se mu privadile oči ter je razločil v dalji blede svetlobo. Napotil se je proti nji. Dospel je v nekakšno rotundo, kjer je stala na stolu svetilka in brlela s šibkim plamenčkom. Tik zraven stola so se začele svetle stopnice, ki so se vile nekam navzdol. Brez obotavljanja je krenil vitez po njih.

»Prisostvoval bom komediji. Kakršno sem videl že pri Tatinski sranki,« si je obetal spotoma. »Zarota se plete: Angouléme, Oulise, Condé, vsi hočejo biti kralji. In Ludvika XIII., siromaka, je treba kajpak odstaviti! Rad ga imam, ubogega kraljčka, ker je sam, zapuščen in obdan od sovražnikov kakor laž! In še zato, ker je izrekel onidan, tam na Meudonski cesti, tako prisrčno besedo: 'Gospod vitez de Capestang je moj prijatelj!' Corbacque, to niso mačje solze.«

»V prostorni kleti, kamor je bil

dospel med tem samogovorom, se je že slišalo mrmranje človeških glasov. Klet je imela podobo pravokotnika; na nasprotnem koncu so bile druge stopnice, na desni vrata, na levi troje vrat, izmed katerih so bila srednja zaprta.

Izza teh vrat so prihajali glasovi. Capestang je krenil proti njim, hoteč potrkati. Baš tisti hip pa je rekel nekdo znotraj:

»Nihče ne pozna skrivnosti hišnih vrat, zato lahko govorimo brez strahu. V popolno pomirjenje njegove knežje svetlosti pa bo vendar dobro. Cinq-Mars, ako se postavite v klet na stražo, za vsak slučaj.«

»Ze grem, svetlost,« je odgovoril markizov glas.

A tudi prvi glas se je zdel pustolovcu znan! Prebledel je in skočil nehoti za stranska vrata, ki so bila samo priprta. Bil je baš zadnji čas: Cinq-Mars se je polavil tisti hip ter odšel na stražo vrhu stopnic, po katerih je bil dospel vitez v to nedo-vratno past.

»Vse v redu, svetlost!« je zaklical markiz.

»Prav!« je odgovoril glas, ki je tako vznemirjal Capestanga.

(Dalje prih.)

Kongres dobrovoljcev.

Ob priliki obletnice prvega nastopa naših dobrovoljcev na ruskem bojišču, v Dobruži leta 1916, je pozval »Društvo jugoslovenskih dobrovoljcev za Slovenijo« včeraj bivše slovenske legionarje na prvi kongres v Ljubljano. Kongres so otvorili predhoditelji naše svobode s počaščenjem svojih padlih tovarišev-junakov, ki so s prostovoljnim žrtvovanjem svojega življenja zidali temelje našemu odrešenju. Tem na čast in v spomin se je vršila v kapeli garnizijske bojnice svečana cerkvena slovesnost, ki so se jo udeležili številni dobrovoljci, zastopniki vlade, zastopniki raznih korporacij itd.

Ob 11. se je vršilo v dvorani »Uniona« slavnostno zborovanje dobrovoljcev iz Slovenije. Poleg imponentnega števila dobrovoljcev so bili prisotni tudi zastopniki deželne vlade, dravske divizijske oblasti in vojaških sploh, neodrešenih bratov iz Primorja, poverjenik dr. Žerjav, minister dr. Kramer, več naprednih poslancev, čehoslovaki konzul dr. Beneš, ataše dr. Zukovski, mag. svetnik dr. Zarnik za mestno občino Ljubljansko in zastopniki mnogih drugih korporacij. Hrvatski savez dobrovoljcev je zastopal njegov predsednik dr. Lipovšek.

Zborovanje je otvoril prof. Vagaja, ki se je v pozdravnem govoru pred vsem spominjal padlih tovarišev dobrovoljcev, potem čeških in ruskih bratov, naših trpinov pod neukturnim italijanskim jarmom, katerim mora biti posvečena odsele vsa skrb jugoslovanskih dobrovoljcev, in pozdravil vse nazvoče zastopnike in dobrovoljce. Prisrčno so sprejeli in pozdravili ti v svoji sredi svojega nesrečnega junaškega tovariša, kapetana Lovriča, ki je položil jugoslovanski domovini na oltar svoj vidi, svoje oči.

Predsednikom zborovanja je bil v zvezi kom izvoljen dr. Lipovšek, podpredsednikom dr. Plivko, zapisničarjem dr. Grgetič in Kump. Po predstavljanju brzojavnih pozdravov, med njimi čehoslovaškega dobrovoljskega generala Husaka, dobrovoljskih družin iz Sarajeva in Novoga Sada, Orlovске zveze, Samostojne kmetijske stranke L. dr. — je zborovanje sklenilo odposlati brzojavno pozdravo kralju in regentu, češkim legionarjem, dobrovoljskim organizacijam Jugoslavije in plebiscitni komisiji v Celovec. V brzojavki na plebiscitno komisijo se spominja prostovoljni skupni prelet krvi z zavetniki ter obžaluje, da je antanta na to pozabila in da ne upošteva več naših težav.

Burno pozdravljen nastopil v osvojenih bojih oslepeli kapetan Lovrič, ki označuje bodoče naloge dobrovoljcev. V prvi vrsti stoji osvoboditev neodrešene domovine, v drugi, a ravno tako važna, boj proti notranjim sovražnikom naše ujedinjene in osvobodjene Jugoslavije. Dobrovoljska naloga bo šele tedaj končana, ko bo popolnoma dosežen dobrovoljski ideal. Ako današnja dobrovoljska generacija tega ne dočaka, si mora vzgojiti naslednjaki, ki bo nadaljeval in dovršil njeno delo.

V imenu JDS in kot poverjenik deželne vlade je pozdravil zborovanje dr. Žerjav, v imenu Primorcev dr. Krmpotič in v imenu čehoslovaškega zastopstva ataše Zukovski.

Vit. F. Jelenc je podal obširen in prečuden referat o razvoju dobrovoljcev in dobrovoljske misli, Fedor Štajner pa poročilo o delovanju »Društva jugoslovanskih dobrovoljcev za Slovenijo«.

Soglasno in z oduševljenjem sta bili končno sprejeti resoluciji, ki zahtevata:

1. da se pri volitvah v konstituantno na ta ali oni način zagotovi dobrovoljno primerno zastopstvo, ker so dobrovoljci upravičeni, da sodelujejo pri zgradbi državne hiše, ki so jo pomagali sami snovati v odlični meri;

2. da se odločno odklonijo vsa stremjenja, ki hočejo zasejati razdor med Jugoslavijo in Rusijo. Nasprotno naj se čimprej sklene zveza med obema državama, ki se jima bo pridružila še Češka, tako da se ustvari močan slovanski blok kot porok nove slovanske dobe v svetovni zgodovini.

Popoldne od 3. do 8. se je vršil v »Mestnem domu« občni zbor dobrovoljskega društva. Po poročilih društvenih funkcionarjev se je razvil živahen razgovor o raznih dobrovoljskih vprašanjih, zlasti o agrarnem in invalidnem vprašanju. Predsednikom je bil izvoljen prof. Vagaja. V posebni resoluciji se pozivljata vlada in naša delegacija plebiscitne komisije, da preprečita za nedeljo napovedani izjavljajoči nemški šod na Gospodstvom polju.

Zvečer se je vršil slajno obiskani družbi večer v veliki dvorani »Uniona«. Ob sodelovanju »Ljubljanske Zveze« in godbe dravske divizije ter nagovorih tovarišev dobrovoljcev je minul večer, ki je dostojno zaključil lepo uspešno dobrovoljsko manilovtajo.

Kmečki tabor na Bledu.

Včeraj se je vršilo na Bledu veliko kmečki slavlje, združeno s tekmo narodnih noš. Priloditev, ki je izpadla kar najsilnejše, je aranžirala SKS.

Od ranega jutra, ki ga je spremljalo lepo toplo jesensko vreme, so prihajali na Bled kmetje iz vseh strani z viniki, peš in na vozeh. Ljudje so se zbirali; vedno več jih je bilo — prihajali pa so še vedno čez Vintgar,

Brezje in od drugod. Ob 10. uri je začela na otoku maša. Udeležilo se jo je nad 2000 duš.

Kmetje so nosili znake z napisom SKS in »Za staro pravdo«. Med njimi je bilo videti dokaj starih korenin, ki so samozavestno stopali po blejskih tleh.

Maša je končala še pred poldnevom. Prelepo je bilo tedaj videti množico čolnov z udeleženci, ki so se, prepevajoč pesmi, podali z otoka na vse strani h koslu. Večina je odhajala v hotel Petran, kjer je bilo zbrano mnogo občinstva. Povsod je vladalo veselo razpoloženje.

Takoj po kosilu pa se je začelo že vse drugačno življenje. Število kmetov je od ure do ure naraščalo. Ob pol 1. uri so odkorakale skupine iz hotela Petran z godbo na čelu na tri četrte ure oddaljeno »Zako«. Ogromen veselični prostor se je boljbolj polnil s kmeti, ki so prihajali v večjih skupinah. Na prostoru, ki je na položnem gričku v senci, je bila postavljena tivrstna tribuna, pred njo pa godbeni oder. Tu so se lele zbirati kmečke množice, katere so štele na tisoče. Za varnost in red so skrbeli reditelji »zelenih armad«. Nosili so na rokavih zelene pasove.

Ob veliki napetosti so se začele tekme narodnih noš. Vsaka skupina je morala dvakrat obiti prostor v podobni obliki, ki je bil markiran s smrečjem. Nagrade so bile prisojene tako-le: skupina ogarjev (55) je dobila prvo nagrado. Drugo je odnesla kmečka oheet iz Lese (8 voz). Prisojeno ji je bilo 500 K. Tretjo nagrado (400 K) je dobila skupina »koz«, četrto (300 K) skupina št. 39, peto (200 K) dva voza z vničarji (št. 31), četo skupina, ki je predstavljala poljske pridolke z veliko bučo, sedmo, osmo, deveto, deseto in enajsto nagrado po 100 K pa so dobile skupine št. 49, 51, 31, 49 in 54. Skupini Korošcev, ki je bila jako slikovita, je bila prisojena nagrada v znesku 300 K. Primorcem 300 K, Hrvatom pa 200 K. Dalje so dobile skupine št. 59 — 400 K, št. 31 — 300 kron, št. 41 — 200 K in št. 44 — 100 K.

Po ocenah posameznih skupin je začel shed. Predsedoval mu je predsednik SKS in »Mušar«. Ožigal je čudno postopano. Strstva za železnico, ki ni dovolila kmetom znižanih cen po železnici. Govorili so se kmetje Mermolja, ki je poudarjal enakost vseh slojev v državi in boj ne za vero, marveč za svobodo; G. Pirč, ki je poudarjal važnost praktične strani kmeta, Demšar, ki je govoril o potrebi kmečke samostojnosti, in Drofenik, ki je zahteval prost uvoz in izvoz kmečkih pridolov, posebno sadja. Krepak in dovipen je bil govor kmeta Kumarija, nakar sta govorila še predsednik srbskih kmetov Abramović in zastopnik kmetov iz Hrvatske Gjuro Ljublić. Po izčrpanem dnevnem redu shoda so se sprejela resolucija gospodarskega značaja.

Po zborovanju so se vršila dirka z mrzlokrvnimi živalmi, enovprežno, z »bagerlom«; dirka s toplokrvnimi živalmi kmečke rabe enovprežno z vozom »zapravljivkom« in dirka z mrzlokrvnimi živalmi, dvovprežno z lojtrskim vozom. Vozniki so bili v narodnih nošah. Rezultat dirk priobčimo pozneje.

Zvečer se je vršilo na veseličnem prostoru živahno vrvenje. Kmetje so se veselili, segali so si v roke in prisegali na staro pravdo. Svesli si, da pomeni večerajšnji dan za njihovo stvar nov korak napreda, so se pozneje razšli.

Koroška polomija na Dunaju.

Dunaj, 6. septembra.

Z nenavadnim pompom je delal pripravljalni odbor za koroški dan na Dunaju na to, da bi njegova prireditelje sijajno uspela. Na uličnih vogalih si videl letake, ki so te vabili na demonstracijo za »nedeljivo« Koroško; nacionalistično časopisje je dan za dnem ponavljalo laži o sili, ki se godi koroškemu prebivalstvu. Skratka: pripravljalni odbor se je na vso moč trudil, da se zborovanja udeležijo vsaj pol Dunaja, po svojih zastopnikih pa cela Nemška Avstrija.

Kako pa je bilo v resnici? »Veliki« dan je končal klaverno, da klavernejše še ni mogel. Prireditelji so bili vsled neudeležbe na shodu tako razočarani, da so proklinjali uro, ko jim je prišlo na um naj prirede na Dunaju manifestacijo za Koroško. Blamaža je bila velika. Dunajčani so pokazali, da ne gredo na lim več nobenim hujskačem. Nemški Avstrijci pa so jasno dokazali, da nočejo s svojimi sosedi nobenih preprirov, temveč da hočejo živeti z njimi v dobrih, prijateljskih odnosih.

Zborovanja za »nedeljivo« Koroško se je udeležilo samo par sto Korošcev iz cone B in nekoliko Štajercjev. Vsega skupaj ni bilo niti 600 ljudi. In pred njimi so nastopali znani renegat dr. Knappitsch in njegova vredni hujskači, ki so grmeli po šovinističnih notah. S svojimi lažmi pa niso ogreli nikogar. Zato so hoteli doseči uspeh z drugimi sredstvi in so poslali deputacijo k državnemu tajniku dr. Brejskemu. Pred njim se je Knappitsch še bolj osmešil, ker je

grozil, da bodo Korošci, če se ne bo avstrijska vlada pobrigala za njihovo stvar, sami rešili svoje vprašanje itd. itd. Dr. Brejsky se je tej Knappitschevi grožnji prav ironično — smejal. Splošno velja danes na Dunaju prepričanje, da se je Knappitsch s svojo širokoustnostjo tako blamiral, da zlepa ne pojde več z masleno glavno na solnce.

Kako malenkostno in brezpomembno je bilo Knappitschevo besedičenje dokazuje tudi dejstvo, da se dunajska vlada kljub neštetim povabilom na zborovanje za Koroško ni odzvala. Avstrijski predsednik Seitz in drugi pametni možje pač vedo, da bi z udeležbo na Knappitschevi prireditvi pokazali samo svojo neresnost. Tudi nočejo, da bi jim pri pobiranju Knappitschevega kostanja iz žerjavice na Koroškem pogorela roka do pleč.

Učiteljstvo, šola in stranke.

Od učiteljske strani smo prejeli: 4. t. m. je priobčil »Slovenec« nekaj stavkov na rovaš učiteljstva, ki politično ne pripada SLS. Temu dopisniku bodi v brk povedano, da se slovenska sekcija UJU trudi dvigniti vsa stanovska glasila iz blata dnevnice politike. Da bodi učiteljski tisk strokoven, je sklenil celo časniškarski odsek. Ali delo, ki so ga s trudom dovršili nekateri člani UJU podira zopet »Slovenec«, ko navede absurdno trditev, da imajo liberalci 15 nadzornikov, kar da je poniževalno za večinsko stranko v Sloveniji. Povdarjeno bodi, da šolstvo ne rabi niti liberalcev niti klerikalcev niti drugih strankarjev, pač pa da potrebuje mož. Te si bo tudi znal ohraniti, v koliko je njih ohranitev potrebna za ugled slovenskega šolstva. Zato naj »Slovenec« preneha s psovkami o liberalnih nadzornikih. Glede imenovanja novih šolskih nadzornikov raje molčim, ker me je sram, da je najvišja šolska institucija v Sloveniji navadna politična beznice, kjer prevladuje strankarstvo brez ozira na šolstvo in njega razvoj. Sramotno je, da se zahteva nagrada za strankarsko pripadnost. Učiteljstvo je že danes malo upoštevano, slabo plačano in marsikje pod nadzorstvom korifej, ki so žele v polpretekli dobi zelo dvomljivo slavo vseh struj. Zato preč od učiteljstva s strupenim strankarstvom! Šola ni in ne sme nikoli postati žoga za stranke!

Zanimivosti iz Prage.

Praga, 4. sept. 1920.

Po skoro dveh mesecih se zopet vrača na praške ulice kakor vsako jesen življenje, pestro in prekipavo. V nedeljo se vrši tu svetovni kongres Svobodne Misli, na katerega so prispeli številni gosti iz vseh strani sveta, posebno z romanskega jugozapada. Mnogo starih, častitljivih postav, kongres je otvoril po letih star, telesno pa čvrst in živahen, dr. František Krejčí, profesor filozofije na praški univerzi. Komaj bo ta kongres končan, že pridejo z vseh strani, iz Anglije, Francije, Romunije, Italije, Bolgarije, Egipta in gotovo tudi iz Jugoslavije trgovci in drugi gospodarski krogi na praški velemestni za vzorce. Ta se odpre na obširnem in v jeseni tako lepem razstavišču dne 12. t. m.

S tem velesemnjenm začenja Praga tam, kjer je bil njen razvoj v izgubo Češke samostojnosti nasilno pretrgan.

Stari praški semnji so pozabljeni; novi velesemnjenji bodo nosili v svetu glas o napredku kulturnem in gospodarsko visoko razvitem narodu Čehoslovake, kakor govore o nemški gospodarski organizaciji lipski semnji, ali lyonski o Franciji.

»Pramyslový palác« na razstavišču je zopet nov, kakor na jubilejski razstavi l. 1908. Popravila so stala 1 in pol milijona K.

Upam, da pride tudi iz Jugoslavije ter celo iz Ljubljane kaj ljudi sem, da si ogledajo, kako si treba pridobivati lat med stariimi evropskimi narodi.

Včeraj se je vršila silno važna seja mestnega sveta praškega, kjer se je na predlog župana praškega dr. Baxe sklenilo, da bo mesto Praga pri vladi in pri prezidentu Čehoslovaške republike zahtevalo povrnitev vseh posestev, ki jih je konfisciral praškemu mestu s protizakonito sodbu kralj Ferdinand I. 8. julija 1547. Revidirala se bo torej 400 let stara sodba, kar je čisto mogoče, ker je še ves procesni material ohranjen. Kreature kralja Ferdinanda I. so praškemu mestu

naložile za kazen konfiskacijo 102 posestev zato, ker mesto ni hotelo dati vojske na pomoč Ferdinandovemu bratu Karlu V. izven meja Češke države. Sodba je protizakonita in nična.

Na ta način pride praško mesto v last in posest hradiškega posestva bivšega cesarja Karla in velikega dela posestev rodu Lichtensteinškega. Lichtenstein se bo seveda kot suveren upiral, klical gotovo na pomoč še vedno tlokratično zapadno Evropo, toda vse mu ne bo dosti pomagalo, ker večina njegovega premoženja je rop, kakor je rop premoženje vseh velikašev.

Še neko zanimivost moram sporočiti. Češki klerikalni poslanec župnik Roudnický je od premogarja Karla Kadouna obtožen, da je dal v mesecu marcu 1918 v Kijevu obesiti čehoslovaškega legionarja Edvarda Nemečka. Nemeček je z drugimi legionarji ležal v kirilovski bolnici v Kijevu, ko so avstro-ogrski oddelki zasedli Kijev. V bolnico je prišel duhovnik Roudnický s patroljo in izpraševal, kam spadajo legionarji in od kod so. Nemeček se je zagovaril in je povedal, da je Čeh, ki je šel služiti za Češko samostojnost. Duhovnik Roudnický je ukazal, da so Nemečka na tifusu bolnega vrgli s postelje in ga obesili na vrtu bolnice. Poročilo Kadouna vzbuja veliko senzacijo v vseh krogih.

Dr. P.—n.

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

Razna poročila.

Pokvarjeno rusko žito za Italijo.

Rim, 7. septembra. (Izvirno poročilo) »Giornale d'Italia« poroča o ruskem žitnem transportu, ki je dospel pred kratkim v Italijo, in pravi, da je bilo 2300 ton ječmena plesnivega. 700 ton koruze in 700 ton rži je bilo pomešano s prstjo, s patronami, s crknjenimi podganami itd. Žito je nerabno.

Nove ameriške bojne ladje.

Newyork, 7. septembra. (Izvirno poročilo) Tonaža dreadnoughtov se zvišala leta 1923, na 1.150.000 ton. Zedinjene države bodo imele torej 7 dreadnoughtskih divizij po 5 ladij, 7 vojnihih križark po 435 tisoč ton in 10 novih križark, ki bodo vozile z veliko brzino.

Romunski manevri ob ruski meji.

Pariz, 7. septembra. (Izvirno poročilo.) Romunska vlada namerava odrediti jeseni tik ob ruski meji velikanske manevre, pri katerih bo udeležena preko 500.000 vojaštva. Ti manevri bodo značili mirno demonstracijo, da pokažejo Rusom svojo silo.

Odklonjene nemške zahteve.

LDU Pariz, 7. sept. (DunkU, Havas.) Poslaniška konferenca, ki se je sestala večeraj popoldne, se je bavila z različnimi prošnjami Nemčije glede Vzhodne Prusije, med drugimi s prošnjo, naj se organizirajo posebne straže za v Nemčiji interesirane boljševike. Sestavila je odgovor, ki odklanja ugoditev te prošnje, ker ima Nemčija dovolj sredstev, da zagotovi stražo za interniranje. Prošnji nemške vlade naj se v Gorenjo Sleziijo odpošlje nevtralna preiskovalna komisija, konferenca ni ugodila. Nadalje je konferenca odklonila stališče berlinskega

Beleške.

„Klerikalci, liberalci in mi.“

Pod tem naslovom odvarja »Kmetijski list« volilno kampanjo s člankom, v katerem označuje stališče samostojne kmetijske stranke do JDS in SLS. Člankar izjavlja, da so vodile in da vodijo vse dose-danje stranke, liberalna in klerikalna, protikmečko politiko in da sta obe stranki iskali med kmeti samo kalinov, ki bi jih lahko prlvabile v svoje mreže. SKS vodi radi tega boj na obe strani. Glavne sile pa je treba vendar naperiti proti klerikalcem, ker liberalci »stojte že itak na robu propada in izgube mnogo, če se jim za nekaj uric prikraja življenje.«

Boj med SKS in SLS se je razvil sam od sebe, ker je klerikalna stranka čutila, da ji vstaja v mladi krepki organizaciji SKS najnevarnejši nasprotnik. »Vrgli so se nanjo z vsemi sredstvi in z neizbranim orožjem. Svoj besni blazni boj nadaljujejo brez prestanka in čimdalje nesramneje. Nobena laž jim ni prepodla, nobeno sredstvo ne preizkoto.«

100.000 kron.

je za časa železničarske stavke v mesecu aprilu t. l. naklonilo socialistično »Konzumno društvo« za Slovenijo preganjanim železničarjem.

„Rdeči prapor“ od 7. t. m. vpraušuje, če se je ta svota že izplačala. Gospodje se pač poznajo v demagogičnih praktikalih in obljubah in od-tod to nenavadno vprašanje.

kabineta glede na razdelitev poročne to-naze določenega razsodnika Hynesa, čigar kompetence nemška vlada ni hotela prizna-ti, ker Zedinjene države še niso ratificirale versailleske mirovne pogodbe.

Francoski ministrski predsednik v Porenju.

LDU Pariz, 7. septembra. Ministrski predsednik Millerand je v spremstvu maršala Focha večeraj nastopil popotovanje skozi zasedeno rensko ozemlje. V Koblenzu je pozdravil ministrskega predsednika višji po-velnik ameriških zasedbenih čet general Allen. Na kolodvoru je stala ameriška čast-na stotinja. Zvečer je dospel ministrski predsednik v Bonn.

Proces proti morilec grofa Tisze.

LDU Budimpešta, 7. sept. Budimpeštansko divizijsko sodišče je dovršilo dokazno postopanje v Tiszovem procesu. Slediti bodo le še zagovori, potem bo razglášena obsodba. Pravosodni minister Tomcsanyi je dejal sodniku lista »Az Est«, da bo divizijsko sodišče sodilo le obtoženega nadporočnika Hüttnerja. Glede drugih obtožencev se bo odločitev odgodila, dokler se ne razjasni vprašanje, ali spadajo obtoženci pred vojaško ali civilno sodišče. O tem se bo odločilo v kratkem.

Finsko letalo padlo v curiško jezero.

LDU Curih, 7. septembra. Iz Italije prihajajoče letalo s italijanskim pilotom in finskim častnikom je na potu proti Finskemu blizu Curškega jezera padlo v vodo. Letalca sta bila menda primorana, spustiti se k tlom in sta se ob tem ponorečila. Oba sta mrtva. Truplo italijanskega letalca su že našli.

Gospodarstvo.

„Hmeljska kupčija.“

Zatec (Češko), 6. septembra. (Izvirno poročilo.) Zelo živahno povpraševanje po žateškem hmelju. Cene 3000 čehoslovanskih kron za 50 kilogramov (okrog 100 naših kron za kilogram).

Nürnberg, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Mirna in stalna hmeljska kupčija. Cene 2200—2850 nemških mark za 50 kilogramov (okrog 120 naših kron za kilogram).

Zalec, 8. septembra. (Izvirno poročilo.) Hmeljska kupčija po malem pričenja. Kmetje, ki so se ponekod izgovarjali na visoke cene hmelja v inozemstvu, malo popuščajo. Cene hmelja so do 85 K za kilogram.

+ Solni rudnik v čehoslovaški republiki. Prvi solni rudnik v čehoslovaški republiki so odkrili v Slatini v Karpatih. Solne plasti so 2600 metrov dolge in 1700 metrov široke, debele pa več kot 10 metrov. Ves sklad se cenl na 60 milijonov ton. Sol je zrnata in zelo čista.

+ Pogolji za izvoz pšenice. Na svoji seji dne 2. t. m. je začasní finančni odbor ministrov na predlog finančnega ministra sklenil, da se izjemoma dovoli izvoz 15.000 vagonov pšenice in da sme to količino pšenice vsakdo svobodno kupovati in izvažati v inozemstvo, ko zavaruje valute in plača izvozno carino. Ob izvozu bo moral vsak izvoznik predložiti carinarnicam razen dokaza o zavarovanju valute tudi uverjenje ministrstva za prehrano in obnovu zemlje, da je ministrstvu in natura oddal davečno,

predpisano po členu 189 predloga o finančnem zakonu za 1920/1921, ki se glasi: Mini-ster za prehrano in obnovu zemlje se po-oblauča, da sme od izvoznikov ljudskega in živinskega živeža in drugih poljskih pridol-kov brezplačno zadržati 5 do 10 % izvoz-nega blaga za obnovo in prehrano v prvi vrsti pasivnim krajem. Razen teh uverjen in zavarovanje valute ter navedene dav-ščine se ne zahtevajo nobena druga poseb-na dovoljenja pri izvozu tega kontingenta pšenice. To se daje na znanje vsem inter-esentom s pripombo, da se je zaprosilo pro-metno ministrstvo, naj naroči vsem promet-nim ustanovam, da se pšenica, namenjena za izvoz, ne sme sprejeti v izvažanje brez uverjenja in zavarovanja valute ter dav-ščine in natura.

Najbolji belgrajski list te neodvisen

»BEOGRAJSKI DNEVNIK«.

Naročite in čitajte »Beograjski Dnevnik«.

Anatole France — Oton Zupančič
KUHINJA PRI KRALJICI GOSPI
NOŽICI.

19.—23. snopič »Narodne knjiž-nice«, založila Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena broš. 34 K. vez. 40 K.

Ravnokar izšlo!

Dnevne vesti.

Nadzor nad veleposestvi na Koroškem. Svoječas so se postavili nad veleposestvi na Koroškem nadzorniki. Oziraj, ki so državo prisilili do tega koraka, so bili finančnega značaja. Mnogo veleposestnikov je prebivalo izven naše države, in upravičen je bil sum, da se bodo dohodki z veleposestev stekali v tuje države, češar naša država ni mogla trpeti. Sedaj pa so se naenkrat spomnili Nemci, da se morajo nadzorstva odpraviti. To zahtevajo so predložili tudi plebiscitni komisiji. Nadzorstva nad veleposestvi pa ni mogoče opustiti, ker so veleposestva na Koroškem precej velika in je na njih zaposlenih mnogo ljudi, ki imajo tudi parcele v najemu. Danes hodijo ljudje na delo in dobivajo plačo. Po čem drugem jih nihče ne vpraša. Kakor hitro pa bi dobili oblast v roke zopet veleposestniki, bi že uredili tako, da bi bili ljudje popolnoma odvisni od njihove volje. Tako bi nemški veleposestniki silili koroške Slovence, da glasujejo pod njihovim pritiskom za Nemško Avstrijo. Ker je jasno, da ne zahtevajo Nemci odprave nadzornikov za voljo svobode glasovanja, se nemškimi željam ne bo ugodilo, ker so take zahteve samo voda na nemški šovinistični mlin.

Vodne sile na Koroškem. V slovenskem delu koroške dežele imamo velikanske, doslej še ne izkoriščane vodne sile in sicer jih je največ v conji A. Že pred več leti je izdelalo generalno železniško ravnateljstvo na Dunaju načrte za pet elektrarn od Rožeka do Labuda. V teh elektrarnah bi se pridobivala električna gonilna sila za železnice v alpskih deželah. Izmed omenjenih načrtov sta bila dva popolnoma dokončana, in sicer prvi z električno centralo pri Rožeku, drugi pa še z večjo tako napravo pri Žilpolju. Ta elektrarna bi imela oddajati 42.000 konjskih sil. Od Velikoveca do Labuda, koder dere Drava med strmimi bregovi, so bili izdelani trije natančni načrti za elektrarne. Že iz navedenih vrstic je razvidno, kakšno velikansko narodno premoženje ima naša država v dravskih vodnih silah, ki so neizčrpne. Poleg Drave pa nudijo na Koroškem še druge reke svoje sile za zgradbo velikih elektrarn, kakor n. pr. Mežica, Bela in Lobjevski potok.

Priročje vojakov. Vojaki slovinci, ki služijo pri 5. pešpolku v Zagrebu, se pritožujejo, da je njihovo stanje zelo slabo. Imajo slabo hrano in plače ne dobijo nič. Armadno vodstvo bi vendar moralo skrbeti za red, ker se s takim ravnanjem gotovo ne utrjuje disciplina. Takšno postopanje lahko izpove odpor, ki bi imel zelo slabe posledice.

Slovenska imena na štajerski meji. Poročajo nam, da se Hühnerkogel, o katerem se sedaj večkrat čita v poročilih razmejitvene komisije, imenuje slovensko „Košnjak“. Ravno tako se v slovenskih listih čisto piše Rabenstein. Slovenci pravijo temu kraju „Za Kamnom“.

Zanimost pri zatiranju kužnih bolezni. Po vseh krajih razsaja griza in druge nalezljive bolezni. Mrtvaški zvon klenka neprestano. Kar najbolj pade v oči na deželi, je, da ne vidimo nikakih resnih odredb proti razširjenju te bolezni. Izoliranje bolnikov na deželi bi bilo pri sedanjem pomanjkanju stanovanj sicer težko, ali ne ravno tako nemogoče. Saj imamo dosti vil (posebno inozemcev, vile pod sekvestrom itd.), ki stoje večinoma prazne. Če pa ni popolno izoliranje mogoče, bi se moral bolnik izolirati vsaj delno. To se pa ne opazja. Nemoteno hodijo sorodniki bolnika naokoli ter širijo bolezen. Vaška klepetavost, deloma tudi dobro srce, pripelje vsak dan k bolniku neštevilno obiskovalcev, ki posedajo pri bolniku po cele ure in potem hodijo pripovedovat od sosedu do sosedu o stanju bolnika itd. Sočutje je sicer prav lepa lastnost, toda v tem slučaju lahko povzroči še hujše zlo, s tem, da obiskovalce okuži svojo lastno družino in druge. Naši ljudje bi se morali primerno podučiti o nalezljivosti grize in drugih epidemičnih bolezni. Vršila naj bi se predavanja, katera naj bi imeli zdravniki, ki poznajo naš priprosti narod, ki veruje sicer čisto v razne vraže, toda ne v nalezljivost bolezni. Ti zdravniki bi morali predavati seveda poljudno in imeti precej potrebnosti.

Razsvetljava železniških voz. Kakor poročajo, bo razsvetljava železniških voz s petrolejskimi svetilkami do jeseni splošno uvedena.

Učitelj in učiteljica! Za enorazrednico v Novem kotu pri Prežidju se nujno potrebuje začasná učna oseba. Zglasiti se je pri okrajnem šolskem svetu v Kočevju.

Ukinjene dnevne. Pod tem naslovom smo priobčili v včerajšnji številki brzojavno poročilo, v katerem stoji, da prihrani narodno predstavništvo vsled ukinjenih dnevnic malomarnim poslancem 72.560 K.

Prihranek je bil pomočoma označen v kronah. Tkalac Mate iz Vrbovca na Hrvaškem je prišel v Karlovec, kamor je na semenj prignjal par konj. Ko se je vrnil na svoj dom, je opazil, da mu je njegova podpornica v gospodinjstvu Bara K. poprodala razno perilo, pohištvo in skupni vrednosti 30.000 K. Baro je ljubljanska policija izsledila in pridržala ravno v trenutku, ko se je hotela odpeljati v Ameriko. Bara pa odločno protestira proti očitani, da bi bila to v zločinskem namenu storila, ker je ona lastnica pohištva. Začasno še ne more odpotovati v Ameriko.

Ljubljana.

Nemškutarenje v vojaškem uradu. Pred nekaj dnevi sem imel opravka radi svoje civilne obleke in pristojbin pri nekem vojaškem uradu v Ljubljani. V svoje veliko začudenje sem slišal govoriti tam samo nemški. Kakor sem mogel opaziti, v vojaškem uradu uslužbeni kapetan sploh ne zna slovenski. Vkljub temu, da mu je osebje imenovanega urada že opetovano zagrozilo, da ga bo naznanilo pristojnim mestom, ako bo še nadalje govoril nemški, se mož niti najmanj ne trudi, da bi se naučil slovenskega jezika. Zadnji čas je, da se s takimi ljudmi enkrat za vselej obračuna.

Gospodji tujec v šišenskem gozdu. Prijatelj našega lista nam piše: Zadnji nedeljo sem šel iz Kozarjev v Zgornjo Šiško. Blizu mesta, kjer se od večne poti odcepi stranska pot proti Bokavcem, zagledam v daljavi 200 korakov visokorastlega jelena, ki se je brzo skril v goščavo. Ker ga je, kakor sem slišal, že videlo več ljudi, ki so šli nabirati gobe v šišenski gozd, se rogin brzkone čez dan stalno drži v svojem ležišču, odkoder hodi proti večeru na pašo na bližnjo polje. Jelen v šišenskem gozdu je pač redka prikazen. Priklatil se je v neposredno mestno okolico najbrže s Krima ali pa Javornika, kjer se drže še dandanes posamezno ali pa v manjših družbah.

Poziv na javen železničarski shod. Prinaša „Rdeči prapor“ od 7. t. m. z vzrokom, da agitirajo agenti-provokaterji med železničarji za stavko v prilog javnim namoščencem. Na shodu, ki se bo vršil 11. t. m. pred Mestnim domom, v slučaju slabega vremena pa v veliki dvorani Mestnega doma, se bo razpravljalo o stališču razredno zavodnih železničarjev napram pokretu javnih namoščencev.

Porotno razpravo bodo trajale pri deželni sodišču v Ljubljani vsaj še do srede prihodnjega tedna. Danes, 9. t. m., se vrši razprava zoper Rafaela Grolisa in pa zoper Petra Primca in dva tovariša (tatvina); v petek 10. t. m. zoper Jožeta Skubica in tri tovariše zaradi hudodelstva rop; v soboto 11. t. m. zoper Valentinu Erjavca in enega tovariša, zoper Vincenca Ravniharja in pa zoper Oskarja Žnidaršiča in dva tovariša (tatvine); v ponedeljek 13. t. m. zoper Karla Pevca zaradi hudodelstva goljufije; v torek 14. t. m. zoper Ivana Suštarja in pa zoper Maksa Rozmana (tatvina); v sredo 15. t. m. zoper Leopolda Zupančiča (tatvina). Nekaj razprav se še razpiše.

Celje.

Priprava za ustanovitev »Schwäbisch-deutscher Kulturbund« delajo celjski Nemci. Priglasili so k tej podružnici, ki jo nameravajo osnovati, svoj pristop že skoro vsi celjski Nemci in tudi precej nemških tujcev, kateri upajo v tem društvu dobiti okopitve za zasledovanje svojih političnih ciljev.

Napisne table s spakledrano slovensčino je dal pred nekaj časom nabiti celjski magistrat po raznih ulicah. Poleg tega čitamo včasih tudi razglašeno v skrajno slabi slovensčini. Treba bi bilo, da se taki nedostatki odpravijo.

Okoliška deška šola se je nahajala v skrajno slabem stanju. Med vojno je vrh tega še trpelo poslopje vsled nastanitve vojaštva v istega. Sedaj so to šolo popolnoma obnovili in bo zopet lahko dolgo vrsto let služila svojemu namenu.

Nekatera nemška podjetja imamo v Celju, ki še vedno mislijo, da za nje ne velja zakon, po katerem so dolžni označiti svojo obrt. Smrdi jim namreč slovensčina, a ne tudi slovenski govor, da bi si napravili napl v slovensčini, in so vsled tega raje brez napisov. Tako imamo v Prešernovi ulici št. 5 večje podjetje, ki do danes kljub pozivom od strani oblasti ni čutilo dolžnosti, napraviti napis, da bi s tem ne tangiralo svojega veleposrednega značaja. Dalje je tudi običaj, da mora biti podjetje označeno v enem izmed treh jezikov naše države, pa kljub temu imamo še »Tischlerje« itd.; drugi, ki jim tudi smrdi slovensčina, se zopet domišljujejo, da smo na Francoskem

ter označujejo svoje obrti z »Modest«, »Tallierije« itd. Oblast naj tem ljudem dokaže, da smo v slovenski državi in da se tudi v isti morajo spoštovati oblastvene naredbe.

Regulacija Savinje bi bila nujna zadeva, za katero bi se morali pričeti znanstveni merodajni faktorji. Če pride kaka majhna povodenj, je del pri mestnem parku s parkom vred takoj pod vodo. Lahko si mislimo, kolikšna je škoda, ki ob takih prilikah nastane. V najbolj kritičnem položaju pa je del ceste, ki pelje ob Savinji pod Starim gradom. Tam se namreč leto za letom lahko opazuje, kako voda izpodjeda tisti del ceste, tako da je ista vedno ožja in nevarnost je, da cesto v par letih popolnoma spodje. Bil bi že skrajni čas, da se v tem oziru ukrenejo potrebni koraki, in se izvršijo vsaj na takih krajih najnujnejša popravila.

Shod vojnih invalidov 5. t. m. v hotelu »Union« je bil zelo slabo obiskan. Razprava, ki je bila zelo živahna, se je prelozila na shod, ki se vrši v nedeljo 12. t. m. ob 2. uri popoldne v hotelu »Union«.

Vpisovanje v šolo Glasbene Matice se vrši v četrtek 16. in petek 17. septembra od 11. do 12. ure dopoldne v ravnateljski pisarni.

Burka »Zlodjeve skale«, katero je pridrlo Dramatično društvo v nedeljo 5. t. m. v mestnem gledališču, je v splošno zadovoljnost popolno uspeła. Udeležba občinstva je bila srednja.

Porotna razprava proti morilec Walterju Derganz se vrši pred celjsko poroto dne 21. t. m.

Vlačugarstvo v Celju. Te dni je policija zaprla dve vlačugi, ki sta bili zelo »nobe« napravljeni. Oddani sta v prostore, kamor spadate.

V trebuh ustrelen je bil v nedeljo dne 5. t. m. zjutraj 17letni kmečki sin Stefan Selih od neznanega človeka v Doblu pri Dramljah. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

Aretili so v Gradcu trgovskega agenta Petra Zalca iz Celja, ker je osumljen večjih goljufij. Oddan je dež. sodniji.

Večje tatvine so se zgodile pred nedavnim časom v celjskem vojaškem skladišču. Med drugim je bilo ukradenega tudi okrog en vagon ovs. Ta oves je narednik Kohn prodal nekemu kmetu nad Laškim, ta kmet je istega potem prodal naprej nekemu trgovcu v Trbovlje. Orožništvo se je minule dni posrežilo izslediti nekaj krivcev, ki so bili pri teh tatvinah udeleženi, med katerimi je tudi imenovan narednik.

Koroško.

Nemška propaganda za koroški plebiscit. Po celi Avstriji, predvsem v Gradcu, se vrši velika propaganda za koroški plebiscit. Vsem tistim Korošcem, ki prebivajo v Gradcu in ki imajo glasovalno pravico, se bodo dovolili poseben vplač, da se bodo mogli peljati v glasovalno ozemlje in oddati tam svoje glasove. V Gradcu bode prebivala mnogo Korošcev iz cone B. S tem, da hočejo tudi te pripravi do glasovanja, kažejo avstrijski Nemci, da si celo cone B niso si-gurni.

Za nesrečne koroške pozore, ki jim je nemška roka uničila vse premoženje, so darovali: stalni gostje gostilne Kavčič na Privozu v Ljubljani 1420 K, gospod Ivan Nagel, župnik v Št. Ilji ob Dravi 20 K, g. Ivan Kolavčič, goriški kanonik, tačas na Brezjah, 60 kron. Gospod kanonik nam piše: Trije begunci iz naše še vedno zasedene in hudo zatirane goriške okolice pošiljamo od svojega uboštva mali znesek kot skromen prispevek v pomoč ubogemu pogorelcu Francu Vedeniku in njegovi ženi Magdaleni iz Carč, vasi blizu demarkacijske črte, z nujno prošnjo, naj bi vsi Slovenci, posebno tisti, ki so kot vojni dobičkarji obogateli, prihičeli na pomoč tej nesrečni družini.

Primorje.

Iz Opazila. Bože mili, kako propada trgovina in blagostanje naroda povsod, kjer so se naselili Italijani! V Opazilu je danes kakor na pogorišču. Kar je zavednih Slovencev in Hrvatov, strašno težko prenašajo Italijanski jarem. Vsi pa so trdno prepričani, da Opazila nikoli ne bo Italijanska. Bržčas se tega zavedajo tudi Italijani sami, sicer ne bi tako uničevali zasebne in javne lastnine. Italijanski vandali delajo brez prestanka škodo po hišah, vrtilih in parkih. Dasi je skoraj v vsaki hiši po več ognjišč, Italijani kurijo ognje pred hišami, samo, da poslopa počrne od dima. Snage ni nikjer nobene. Nad ljudmi čuvajo karabinjerji, ki pridno volnujijo, da bi mogli spraviti v ječe na Sardinijo čimveč naših ljudi.

Ljubljanska porota.

Dodatno k včerajšnjemu poročilu o ljubljanski poroti poročamo, da je bil obsojen Franc Babnik na 1 leto, Peter Stalc tudi na 1 leto, Leopold Sever pa na 13 mesecev težke ječe.

TATVINA KOBILE.

Nato je porota razpravljala o slučaju mlinarja Franceta Glaviča, ki je bil obtožen, da je v noči na 16. julija t. l. ukradel poselniku Kozlevčarju v Zatičju kobilu, vredno okoli 20.000 kron, star komat in voliček. Poslednje dvoje je bilo cenjeno na 350 kron vrednosti. Glavič je bil zaradi te tatvine obsojen na 13 mesecev težke ječe.

OBRTNIŠKI KONGRES V CELJU.

Na poziv Občeslovenskega obrtnega društva v Celju, se je vršil 5. t. m. v celjskem Narodnem domu kongres načelnikov slovenskih obrtnih zadrug in obrtnih društev. Kongres je popolnoma uspel. Zastopanih je bilo 52 obrtnih zadrug in 13 obrtnih društev iz vseh krajev Slovenije. Vlado je zastopal na shodu vladni svetnik dr. Žužek Leopold, delegacijo min. financ finančni svetnik Sedlar, poverjenstvo za socialno skrb dr. Kuhelj, naučno upravo vladni svetnik Šubic, mestno občino celjsko vladni komisar Poljanec, trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani Franketi Engelbert, obrtno šolo v Celju Pregelj Ciril. Zborovanje je otvoril g. Ivan Rebek iz Celja in zelo spretno vodil gospod Zadravec Jakob iz Središča, podpredsednik je bil gospod Jemc Franc iz Bleda. Vkljub zelo pichlo odmerjenemu času se je dnevi red, ki je bil zelo obširen in je obsegal najvažnejša vprašanja obrtnišstva, mogel prebrskati in dovršiti ter so se k vsem točkam sprejele resolucije in storili sklepi, ki bodo pod imenom »celjski obrtniški program« tvorili podlago bodočemu obrtniškem delu v Sloveniji. Glavni poročevalci so bili gospodje Zadravec, Dolenc, Lesničar, Rebek, Franketi, Zupanc, dr. Mohorič in Založnik. Debate so bile mestoma zelo ostre, zborovanje nad vse zanimivo. Bil je to zares dan pozitivnega dela, kakor se jih malo doživlja v sedanjih časih, brez političnih debat in brez strankarskih izbruhov. O zborovanju se bo še obširneje poročalo. Od ministra za socialno politiko dr. Kukovca, ministrstva za trgovino in obrt in Znanstvenega sveta v Beogradu so došli pozdravi. Zborovanje je sledil banket v restavracijskih prostorih Narodnega doma, ki so bili zelo lepo okrašeni, in se je ob bogato obloženi mizi restavratke gospe Perčeve pri zvočnik mariljeve godbe v prisrčnem razgovoru in vznešenih besedah razvila zelo prijetna zabava. Banket sta počastila s svojim prihodom mestni komandant polkovnik Tosič in starosta celjskih Slovencev dr. Josip Serbec.

KAMELEONSTVO.

Čudne, neverjetne reči prihajajo v javnost. Pri okrožnem sodišču v Mariboru bosta nastavljeni dvorni svetnik dr. J. Fraidl in tit. nadsvetnik Anton Morocut. Kdor pozna preteklost obid, temu mora ob tej vesti zavreti kri. Oba sta vzela Slovence za žene, ki so pa morale zatajiti svoj narod, da sta njuna moža pod Avstrijo prej napredovala. Prvi je izstopil takoj iz ptujske čitalnice, ko je nehal nekdanji baron Pražak biti vodja justnega ministrstva na Dunaju. V istem hipu mu je postala čitalniška družba »pregmajna«. Odsihmal je bil prononciran nemčur in Ornlgov podrepanik. Drugi je užival kot vsenčlenski podporo od slov. podpornega društva, ko pa je stopil v službo, je postal renegat.

Kako bosta v Jugoslaviji »sodila«, se da sklepati iz njune preteklosti. Sedaj je še samo treba, da postane izgnani zet I. Ornlga, dr. I. Watzulik, ki je baje celo v Gradcu svoje ime spremenil, da bi svojo češko kri zatajil, predsednik sodnega dvora v Mariboru ali v Celju, potem bo Jugoslavija rešena. In prognami očka I. Ornlga, ki je pred dvema letoma zadnjega Habsburžana Karla kličeval, da naj bo trd proti Slovincem, sme upati, da bo kunal v triumfalnem sprevodu ustoličen na župansko stolcu v Ptuj.

To bo veselje in radost v Sloveniji. Saj mi radi pozabimo prestane krivice in trpljenje ter ponudimo radi drugo stran lica za klobutanje, ko smo se za kloboto na prvi strani ponižno zahvalili. Themistocles.

V AMERIKI ZAPLENJENA PREMOŽENJA.

Allen property custodian, ki upravlja v Združenih državah zaplenjeno premoženje pripadnikov nepriljudskih držav, bo pod gotovimi pogoji vračal zaplenjena imetja.

Na zakonski podlagi § 252., sprejeteja po 66. kongresu z dne 5. junija 1920, imajo pravico na povračilo imetja ali denarja, katerega jim je zaplenil Allen Property Custodian, nastopne osebe:

Pripadniki bivših nepriljudskih držav, ki so sedaj državljani nevtralnih odnosno zaveznih dežel, kakor Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske, Rumunske, Francije, Belgije in Danske, ali svobodnih mest, kakor Odakso.

Nemški in avstroogrski podaniki, ki so bili internirani in sedaj bivajo v Zedinjenih državah.

Zene, ki so bile državljanke Zedinjenih držav ali zaveznih dežel oziroma nevtralnih dežel, a ki so se poročile s podaniki Nemčije ali Avstroogrskor pred 6. aprilom 1917.

Diplomatski ali konzularni uradniki (in njihove obitelji) nepriljudskih držav.

Pripadniki sovražnih držav, ki so se pri nepriljudskih zadolžili pred 6. oktobrom, morejo biti s privolenjem nepriljudstva izplačani po Allen Property Custodian.

Jugoslovanski odsek Ameriškega Rdečega križa objavi v kratkem navodila, kako je postopati pri takih terjatvah.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK. KIPOROČA STVARNO. IN NEPRISTRANSKO. JE »JUGOSLAVIJA«. ČITAJTE JO! NAROČAJTE JO!

Šolska obvestila.

Na deški in dekliški meščanski šoli v Trzinu se vrši jesensko vpisovanje v prvi in drugi razred v četrtek dne 16. t. m. od 8. do 12. Redni pouk se prične v petek dne 17. t. m. ob 9. uri s službo božjo. Ravnateljstvo ima še par stanovanj za deklice, kakor tudi za dečke na razpolago. Ravnateljstvo.

Na državni gimnaziji v Celju se vrše sprejemni izpiti za I. razred v petek 17. septembra ob 8. uri, ponavljalni in naknadni izpiti 17. in 18. septembra, vpisovanje učencev v II. do VIII. razred pa 18. septembra.

Mestna trgovska šola v Celju. Vpisovanje v dvoletno trgovsko šolo in pripravljalni razred se vrši 16. in 17. t. m. od 9. do 12. ure. K vpisu je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izprijčevalo. Vpisna značka 10 K in prispevek za učila 20 K. Sprejemni in ponavljalni izpiti bodo 17. t. m. od 15. do 18. ure pismeni in 18. t. m. od 8. do 12. ure ustmeni. Dne 20. t. m. se udeležijo vsi gojenci in gojenke otvoritvene sv. maše tu se zberejo na to v svojih razredih. Ravnateljstvo.

Sokolstvo.

Sokol I je priredil včeraš na Koslerjevem vrtu dobro uspešno javno telovadbo z veselico. Na veselični prostor je prikorakalo društvo korporativno s trga Tabor v spremstvu železničarske godbe. Telovadni nastop je bil prvovrsten; ugajale so vse točke po vrsti, zlasti pa rajalne vaje ženskega naraščaja in Vidmarjeva »Jugoslavija«. Tudi članska orodna telovadba je žela mnoga odobravanja. Po nastopu se je razvila živahna zabava. Udeležba je bila prav polnolna.

Sokol v Sošanju je dne 5. t. m. vnovič nastopil z javno telovadbo sokolov in sokolic ter moškega in ženskega naraščaja šostanjskega društva kakor tudi velenjskega odseka ter z vzornimi vrstami na orodju. Pri vseh nastopih, ki so se vršili na glavnem trgu v Sošanju, so nas podpirali bratje iz Celja, Zalca, Braslovca, Polzele, Slov. Gradca in Guštanjca. Vaje so pokazale uvajanja vredno izpopolnitve telovadcev. Skoraj pri vseh so se opazili vzgojni učinki pravkar minulega veličanstva mariborskega zleta, ki nas je bil združil in dvignil.

Glasbeni odsek tel. dr. »Sokol« na Jesenicah naznanja, da sprejema pevce in pevke do 1. novembra t. l. Pristopite vsi ljubitelji petja.

Sokolsko društvo v Medvodah obhaja 12. t. m. proslavo obletnice svoje ustanovitve. Zveze z vlaki so ugodne; prihod dop. iz Gorenjske, opoldne iz Ljubljane, odhod ob pol 8. a Gorenjsko, ob pol 9. in 11. v Ljubljano. Voznja polovična, tozadevne izkaznice je dobiti v pisarni sokolskega saveza. V nedeljo vsi v Medvode! K

Sport in turiztika.

Revanzna tekma med Ilirjo in Innsbrucker S. V. gostom ni prinesla zadoščenja. Igrali so sicer boljše kakor v torek, a Ilirija jih je vsejedno stalno nadkriljevala. Najslabši so bili Innoščanski tik pred nasprotnim golom, kjer niso nikdar popolno izrabili za nje dostikrat ugodne situacije. Dosegli so samo en gol, a še tega največ vsled nerodnosti Ilirijancev samih. Rezultat 5:1 (polčas 3:0) v prid Ljubljancem. Sodnik obklical Černovic.

Vozna dirka. Včeraš je bil drugi in zaključni dan letošnje glavne vozne dirke »Dirkalnega kluba« v Ljubljani. Lepo vreme je zvalilo na tisoče ljudi na dirkališče, čeprav žal skoraj polovico zopet samo na »brezplačne prostore«, s čemur je privedel lejem seveda malo pomagano. Na tribunah in okrog njih se je razvilo pestro družabno življenje, kakršnega Ljubljana malokdaj naudi. Vojaska godba je skrbela, da je bilo razpoloženje povsod najboljšo. — A tudi dirke same so uspele izborni in podale gledalcem prvovrsten športen užitek. Tekmovalci so bili tudi topot v pretežni večini Stajerci, skoro sami kmečki posestniki. Odnegli so tud največ denarnih in zelo okusnih ter dragocenih častnih daril, ki pa so jim lili menda vsejedno vsi privoščili. Glavno dirko »heat-vožno« je dobiti tudi včeraš Filipčev »Kurvenal«, prvovrsten dirkač, ki je prevozil 1620 m dolgo pot v 2 minutah 41 sekundah, torej s hitrostjo približno 45 km na uro. Priboril si je s tem prvo častno darilo in še 10.000 K. Druga je bila »Egga« g. Zangla iz Gornje Radgone, tretji »Monte Christo« g. Vangasa iz Zagreba. Ta je bil brezdvomno najboljši konj, kar jih je v nedeljo in včeraš nastopil, imel pa je prevlečko distanco, da bi mogel na tako kratki progi zmagati. »Egga« bi imela morda boljše šanse, a je nastopila in odnesla tretje darilo v »Slovenski dirki«. Prva je bila kobila »Elina« g. Sršena iz Veržaja, ki je vozila 1960 m 3 min. 20 sekund.

V št. Jernejski dirka sta bili prvi »Elina« in »Egga« z 5 min. 6 sek. na 2690 m, v ljubljanski dirki pa je zmagal g. Skrljanc z »Maksom« v 3 min. 21 sek. na 1600 m. Pri ocenjevanju so dobiti prva darila gg. Golunder za dirkaške vozove, dr. Derž za enovprežne kočije, Turk za dvovprežne kočije in Krapež za iste s kočijazom.

Pošljite naročnino!

Mali oglasi.**Proda se:**

SPALNA SOBA, NOVA,
iz hrastovega lesa, brez ogledala in ploče,
se proda. Kersnikova ulica 5/I., vrata 4.

DOBRO OHRANJENO POHIŠTVO

se proda. Poizve se: Poljanski nasip 40/III.
(enkrarna) pri A. Krušču od 1. do 3. po-
poldne in od 7. ure zvečer dalje. 1676.

ZARADI PRESELTITVE

prodam: žgalno pripravo za žganjekuho,
steklenice nove i rabljene, sode od vina
in žganja, barele od olja ter železne, sode
za zelje in cement. Pismene ponudbe na
F. Cvek — Kamnik. 1658.

PRODAJO SE POSESTVA,

niše, gostilne, vile, tovarne potom pisarne
nepremičnin Zagorski, Maribor, Barvarska
ulica 3. Dopisi le proti znakmi. 1653.

Kupi se:**VINSKE SODE**

firmne in transportne vsake velikosti ku-
plim. Ponudbe z navedbo cene, velikosti in
kakovosti sodov na uprav. »Jugoslavije«
pod »Vinski sodi«. 1540

Službe:**ZLATARSKI VAJENEC**

se takoj sprejme. Lud. Černe, juvelir, Ljub-
ljana, Wolfova ulica 3. 1667.

MIZARSKI POMOČNIK, SLUŽBA,

oženjen, zmožen samostojno voditi mizar-
sko obrt, dobi stalno delo proti dobri me-
sečni plači pri mizarju Gogala na Bledu
(stanovanje preskrbljeno). 1671.

Razno:**MEBLOVANO MESEČNO SOBO**

iščem. Rabim jo s 1. oktobrom. Plačam
dobro. Ponudbe na upravo lista pod šte-
vilko 1683.

4000 KRON

čistemu, kateri mi preskrbi ali da v najem
dve sobi s kuhinjo — ali eno sobo s ku-
hinjo — takoj ali pozneje. Ponudbe se pro-
si pod »zanesljiv« na upravnštvo tega lista.

KUPEC HIŠE V LJUBLJANI

dobi takoj stanovanje, dve sobi, kuhinjo in
širambo. Naslov v upravi. 1674.

IGLIČ FRANC, krojaštvo,
Keldvorska ulica 28, Ljubljana — preje
Trst. Izdelovanje oblek za gospode in da-
me po vsakočasni modi ter uniformiranje.
1649.

ZAHVALA.

Gosp. Ivanu Dekaniču, operaterju ku-
lini očes v garn. bolnici v Ljubljani, se naj-
topleje zahvaljujem za odstranitev istih
skoraj brez bolečin ter ga vsakomur najto-
pleje priporočam. — Joško Češnik.

URE ŽEPNE POPRAVLJA

nasproti glavne pošte F. Čuden, sin, urar
v Ljubljani.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem
otvoril mizarstvo obrt in hočem postreči
z vsakim delom po ugodnih cenah. Jam-
čim 2 do 3 let. Se priporoča Ivan Andlo-
vin, mizar, Gosposvetska cesta, Kolizej.
1647.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

izvršuje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf.
Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Kri-
žanske cerkve.

CIGARETNI PAPIR »ABADIE«

v knjižnicah z zlatotiskom in patentirano
brez tiska 100 kosov v kartonu po K 160.
razpošilja, dokler v zalogi P. Mory, Šmi-
hel pri Pliberku. 1328.

SUKANEC,

črn in bel, glavnik za česanje, gladilni
(šmirgel) papir, krtače za ribanje, Zlatorog-
milo, testenine, vžigalice in sveče priporo-
ča trdka Osvold Dobeč, Ljubljana, Sv.
Jakoba trg št. 9. 1951.

Sirite med narod:

Koroška. — Spisa Carantans. — Z
barvnim zemljevidom Koroške.
Cena 4 K.

Gospodstvo polje. Spisal dr. Bog.
Vošniak. Cena 2 K.

Naša Istra. Spisal Fr. Erjavce. Ce-
na 1 K.

Jugoslovanska žena za narodov
svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Naročajo se pri »Zvezni knjigar-
ni« v Ljubljani Marijin trg 8 in v
vseh podružnicah »Jugoslavije« ter
v vseh knjigarnah.

Na drobno. Na debelo.**ČAJ****Jos. Fabiani**

Ljubljana, Prežernova ulica 54
naspr. gl. pošte. Tel. inter. 548
Velika zaloga špecerjskega in kolonij.
blaga, likerjev, namiznih in desertnih vin.

**IZKUŠANO NAJBOLJI
CIGARETPAPIR****GOLUB**

Proizvod Prve hrvatske tvornice
cigaretpapira i tujaka. — Zagreb,
Maksimirska c. br. 10. Tel. 9-56.

Cement

ROMAN
SILIKAT
PORTLAND

dobavlja
»AVA«
Laško.

Dobavi se vsak teden več vagonov

Živega apna

po znižanih cenah. Prevzame naročila na
drobno in debelo FRANG PODLAJ,
Igovce z apnom, Stranj pri Kamniku.

Kupi se večja množina**fine lesne volne**

za vlaganje jabolk. — Cenjene
pozorščene ponudbe se prosi na
Sadjereja Carolinenhof pri Ptuj.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno
delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko
za malenkostno svoto 14 kron pri
»ZVEZNI TISKARNI« v Ljubljani.

Zahtevatelj »Jugoslavije« v
vseh gostilnah, kavarnah in
brvninah!

Pridobivajte naročnikov!

Obnovite naročnino takoj,
da se Vam pošiljanje lista
ne ustavi!

Stavbeno podjetje**Tavčar & Svetina**

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6.
se priporoča.

Oblast, konces. informaci. zavod**Drago Beseljak**

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
dobavlja vse kreditne in
privatne informacije v tu-
in inozemstvu. V abone-
mentu ter posamezno ce-
ne zmerne.

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo
in drobno, po K 480, pri večjih na-
ročilih znaten popust. Ant. Steiner,
Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

la apno

v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagon
»AVA« tovarna, Laško.

Tovarniška stavba

pripravna tudi za skladišča se
takoj ceno proda radi izse-
litve. — Vpraša se pri trdkih:
Tavčar & Svetina, Ljub-
ljana, Gosposvetska cesta 6.

Priporoča se slavnemu občinstvu**IVAN CARMAN**

Izdelovatelj usnatih
dokolenic (gamaš)
Ljubljana Zg. Siska št. 42.

**KOLONIJALNO,
SPECERIJSKO in
PREKOMORSKO
BLAGO na veliko**

100 pri veletrgovini

FRUCTUS

d. d. za promet
zemeljskih pro-
izvodov, kolon.
in drugega blaga
preje
Isido SCHOLLER a sin, ZAGREB
Tel.: 106. - Brzjavi »Fructus«
Ustanovlj. 1883.
Zahtevajte cenik!

Pozor

Solske potrebštine,
pisarniške potrebštine,
vse vrste papirja,
vse vrste trg. knjig,
vse vrste razglednic,
vse vrste cigaret, papirja,
vse vrste sročnic,
vse vrste zvezkov,
vse vrste pis. map,
Solske tablice in pisalniki,
vse vrste svinčniki, radirke,
razpošilja na drobno in debelo

Jos. Omersa,

Ljubljana Dunaj. c. 6./I.
Za odgovorje priložiti znamko.

Kaj bi kupil mojemu

malemu za god? —

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in
pouk s 45 slikami in k tem
spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8,
v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

HROVAT & KOMP
LJUBLJANA
VEGOVA UL. 6
BRZGOJAVNI NASLOV: HROVATPORT

Nadimo la kranjaki
laneni firnež
in pristno laneno olje
v vsaki količini po naj-
nižji tovarniški ceni.

O glasi v »Jugoslaviji« imajo naj-
boljši uspeh, ker je zelo raz-
širjena in jo vsakdo rad čita!

DRIAY

Njegova kolinska voda,
njegov parfum

Paris - Ljubljana.

Je najboljši.

Tkanine - perilo - modno blago

Velike zaloge! **Tvdka** Najnovejši vzorci!
Raimondo Mallusa & Co. Trst,
via San Lazzaro št. 10. 751

Nova partija

1352

gonilnih jermenov

došla. — Dobavlja:

„DRAVA“ lesna trgovska in indu-
strijska delniška družba Maribor.

Sprejememo več spretnih**raznašalcev in
kolporterjev.**

Zglasiti se je v upravnštvo »Jugoslavije«, Marijin trg št. 8.

Zasebni učni zavod »LEGAT« v Mariboru.

6 mesečni tečaji in 4 mesečni tečaji.

Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo,
strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco,
navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski
jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike,
lepospisje, cirilico in obrtno risanje.

Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat,
Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., sprejema od 11.—12. ure.

Pozor! Povel in pevska društva! Pozor!

Mala pesmarica

za meški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

Stev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinski-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.
6. Anton Hajdrih: Jadransko morje.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Številka 6 stane 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg št. 8.

Zvezna
tiskarna

TISKOVINE VSEH VRST.

časopise, knjige, brošure,
cenike, le ake, lepake,
vabila, vzporedne račune
kuverte in pisemski papir
s firmo, vizitke, naslovnice
itd. natisne hitro, lično in ceno

Zveznatiskarna

v Ljubljani, Stari trg 19.
Naročila sprejema tudi upravnštvo »Jugoslavije«
v Ljubljani, Marijin trg 8 ter njene podružnice v
Mariboru, Glavni trg; v Celju, Kralja Petra cesta in
v Ptuj, Prežernova cesta.

Zvezna
tiskarna

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marilin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.
Prometa do srede junija
nad 65.000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.